

HØRING

31.aug – 12.okt kl. 12:00

Ressurs RIK Region Finnmark

2010 – 2013

Regionalt utviklingsprogram for Finnmark

INNHALDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING	3
REGIONALT UTVIKLINGSPROGRAM – FYLKETS FELLES MOBILISERING	3
PARTNERSKAPETS ROLLE OG ANSVAR.....	3
2. ET ATTRAKTIVT OG KONKURRANSEDYKTIG FINNMARK	4
KOMMUNAL UTVIKLING	5
KOMMUNAL INFRASTRUKTUR	5
KOMPETANSE OG INNOVASJON	6
KVINNER OG UNGDOM	7
INTERNASJONALISERING	8
3. INNSATSOMRÅDER FOR RESSURSRIKE FINNMARK	9
3.1 MATFYLKET FINNMARK	9
<i>Sjømat</i>	10
<i>Jordbruk</i>	11
<i>Reindrift</i>	11
3.2 ENERGIFYLKET FINNMARK	12
<i>Fornybar energi</i>	13
<i>Petroleum</i>	14
3.3 KULTURNÆRINGSFYLKET.....	15
3.4 OPPLEVELSESFYLKET	16
3.5 MINERALFYLKET	16

1. Innledning

Regionalt utviklingsprogram – fylkets felles mobilisering

Det regionale utviklingsprogrammet (RUP) er fylkets viktigste næringspolitiske dokument som viser regionalpolitiske vurderinger og prioriteringer av samfunns- og nærings-satsingen i Finnmark. Det er Kultur-, nærings- og samferdselsutvalget som er styringsgruppe for arbeidet med det regionale utviklingsprogrammet. Planperioden for det regionale utviklingsprogrammet er årene 2010-2013.

I dag blir regionalutviklingsmidler overført som en rammebevilgning til fylkeskommunen fra Kommunal- og regionaldepartementet. Fylkeskommunen er gjennom bevilgning i fylkesutvalget ansvarlig for fordelingen til ulike virkemiddelaktører. I tilknytning til utviklingsprogrammet vil det bli utarbeidet årlige handlingsplaner, som viser tiltak og aktiviteter.

Finnmark fylkeskommunes visjon er:

”Finnmark – der drømmer blir virkelighet”

”Finnmårku – gos niegut ollašuvvet”

Viktige finnmarksverdier er miljø, flerkultur og likestilling. Samenes urfolksstatus er av spesiell betydning og den samiske kulturen er en ressurs for Finnmark. Et levedyktig og godt samfunn preges av et slikt mangfold. Gjennom samhandling og felles målrettet innsats bygd på humør, raushet og stolthet skal drømmene virkeliggjøres.

I RUP-sammenheng konsentrerer vi oss først og fremst om samfunnsområder, strategier og tiltak vi har mulighet til å følge opp med regional innsats og virkemidler. Statlig sektorpolitikk som virker inn på finnmarkssamfunnet er ikke drøftet og påvirkingsarbeid overfor sentrale myndigheter er skilt ut innen samfunns- og næringsområder.

Krav til målbarhet gjør at de ulike satsingene må ha en stram struktur. Det er viktig å finne fram til hva som er utfordringer, finne mål som kan gjøres konkrete, utforme strategier som sier hvordan vi skal nå målene og finne de riktige tiltak som gjør målene gjennomførbare.

I programmet har vi valgt å strukturere alle satsingsområder etter denne malen:

Utfordringer	Et overordnet problem som krever handling
Mål	Hva vil vi?
Strategier	Hvordan kommer vi dit?
Tiltak	Hvilke handlinger skal gjennomføres?
Resultatmål	Har handlingen brakt oss nærmere målet?

Partnerskapets rolle og ansvar

Fylkeskommunen har den ledende rollen i det regionale utviklingsarbeidet og er derfor en sentral pådriver og tilrettelegger for samfunns- og næringsutviklingen i fylket. Gjennom forvaltningsreformen¹ får fylkeskommunen nye oppgaver og ansvar som skal styrke lederskapet i det regionale utviklingsarbeidet. Det skal bidra til å gi den regionale utviklingsrollen til fylkeskommunen et løft².

¹ Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen).

² St.meld. nr. 24 (2008-2009) Lokal vekstkraft og framtidstru. Om distrikts- og regionalpolitikken.

Arbeidet med å bidra til positiv utvikling og vekst i fylket er krevende. Utvikling av kunnskap om viktige regionale særtrekk, utfordringer og behov må skje i tett samarbeid med aktører som bidrar til endringer. Det stiller høye krav til klargjøring av mål og interesser og til samarbeid mellom ulike aktører for å fremme en positiv utvikling i fylket. En viktig forutsetning for å lykkes vil være at innsatsen er tuftet på god samhandling mellom fylkeskommunen, regional stat, kommuner, næringsliv og kunnskapsmiljø. Det krever også at alle aktørene i et slikt partnerskap bidrar aktivt i samarbeidet.

I utviklingen av et regionalt utviklingsprogram er det RUP-partnerskapet som er plangruppe og faglig ansvarlig for planens innhold og gjennomføring av planprosessen. RUP-partnerskapet anbefaler også fordeling av rammer og tiltak i regionalutviklingen. Aktørene i RUP-partnerskapet har et selvstendig ansvar for å legge økonomiske virkemidler inn i regionalutviklingspotten samtidig som virkemidler fra ulike sektorer ses i sammenheng og knyttes opp mot strategier i fylkesplanen.

RUP-partnerskapet i Finnmark består av KS Finnmark, NHO og LO, Høgskolen i Finnmark, Næringshagenettverket, Fiskeridirektoratet region Finnmark, Fylkesmannens landbruksavdeling, Sametinget, IN Finnmark, Finnmark Reiseliv AS og FeFo. Finnmark fylkeskommune leder RUP-partnerskapet og har sekretariatsansvar.

Imidlertid vil ikke en regional utviklingsplan skape initiativ og utvikling uten at de som har ansvaret for gjennomføringen deltar i utviklingen av og har eierskap til strategiene og handlingsplanene. Dette må gjøres ved at RUP-partnerskapet skal fungere som samarbeids- og handlingspartnere for arbeidet med regional utvikling. I utarbeidelsen av det regionale utviklingsprogrammet for 2010-2013 har RUP-partnerskapet vært organisert gjennom arbeidslag. Arbeidslagene har vært inndelt etter utviklingsprogrammets satsingsområder. I tillegg har det vært et arbeidslag som har fokusert på satsinger som går på tvers av satsingsområdene slik som kommunal utvikling og infrastruktur, kompetanse og innovasjon samt kvinner og ungdom. I det videre arbeidet med regional utvikling ses det på som hensiktsmessig å bevare arbeidslagene for hvert innsatsområde. Dette skal bidra til at partnerne, i tett samarbeid med hverandre, jobber for å få til en helhetlig og effektiv innsats.

I St.meld. nr. 25 (2008-2009) settes det et spesielt fokus på attraktive lokalsamfunn og kommunenes evne til å bidra til vekstkraft. Det regionale utviklingsarbeidet vil innrettes på en slik måte at RUP-partnerskapet også skal bestå av en strategisk gruppe som skal bidra til å styrke kommunal utvikling og lokal vekstkraft. Gruppen vil bestå av generalister som ikke er bransjespesifikke representanter eller utgjør statlige særegne sektorer. Til sammen vil disse partnerne også kunne utøve mer helhetlige strategiske diskusjoner og avveininger som går på tvers av innsatsområder og næringer. I et nordområdeperspektiv vil dette kunne bidra til et godt kunnskapsgrunnlag for regionale politiske diskusjoner og satsinger som gjør Finnmark til en sentral aktør i den nasjonale nordområdesatsingen.

2. Et attraktivt og konkurransedyktig Finnmark

Arbeidet med regional utvikling skal bidra til å skape levende og spennende lokalsamfunn, kommuner og regioner der kvinner og menn i alle aldre og faser av livet ønsker å leve. Det må være arbeidsplasser, infrastruktur, skoletilbud, mangfold og god kvalitet slik at folk velger regionen, kommunen eller lokalsamfunnet som sin livsarena. Fritids- og kulturtilbud i vid forstand vil også være viktig. Her kan blant annet satsingen på folkehelse nevnes. Dette skal bidra til bedre trivsel, helse og bolyst og deltakelse på arbeidsarena.

Næringsutvikling, kompetanse, innovasjon og nyskaping er hovedutfordringer i arbeidet med å nå distrikts- og regionalpolitiske mål. Det handler om å tilrettelegge for lokal og regional verdiskaping og

sikre livskraftige byer og lokalsamfunn. I arbeidet med å skape et robust næringsliv vil styrking og satsing på økt internasjonalisering være viktig. Finnmark, som grensefylke mot Russland og Finland, vil i den sammenheng gi spesielle fortrinn og muligheter for næringslivet.

Kommunal utvikling

En forutsetning for en god regional utvikling er at kommunene fremstår som attraktive for næringsliv og bosetting. I Finnmark er det store forskjeller blant kommunene og vi kan dele dem inn i tre grupper. Den ene gruppen representerer vekstkommunene som kjennetegnes av lav arbeidsledighet, god næringsutvikling og vekst i folketallet. I den andre gruppen finner man kommuner som har et stabilt næringsliv, men som ikke viser vekst og innovasjon. I mobiliseringskommunene må det jobbes særskilt med å utvikle kapasitet og kompetanse til mobilisering og utviklingsarbeid. Disse kommunene trues av stor befolkningsnedgang.

I arbeidet med å styrke nærings- og samfunnsutviklingen i kommunene må det derfor satses på gode strategier som stimulerer og styrker byer og sentra til fortsatt vekst og innovasjon. Samtidig må det tilrettelegges for at kommuner som sliter med fraflytting og svakt næringsliv blir i stand til å kunne skape lokal utviklingskraft. Det krever ulike samarbeidsformer mellom lokale og regionale aktører.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er store forskjeller internt i fylket • Det er lav utviklingskompetanse og lav utviklingsevne i de svakest stilte kommunene, både i kommunal organisasjon og næringsliv
Mål	Å skape levedyktige og attraktive lokalsamfunn hvor kommunene legger til rette for samfunnsutvikling og et robust og innovativt næringsliv
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å bidra til kommunenes planlegging og stimulere til næringsutvikling gjennom styrking og videreutvikling av regionale samarbeidsarenaer • Ved å følge spesielt opp kommuner med særskilte behov for næringsutvikling • Ved å tilrettelegge for fortsatt vekst og innovasjon i kommunene for å styrke regionene i fylket • Ved å finne frem til gode samarbeidsformer med regionrådene for å styrke nærings- og samfunnsutvikling i kommunene
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At vi i Finnmark har kommuner som aktivt arbeider for å legge til rette for næringslivet som en del av kommunens ordinære drift • At antall næringsetableringer øker og større overlevelse hos nyetablerte bedrifter • At kommunene i Finnmark preges av befolkningsvekst

Kommunal infrastruktur

Funksjonelle og attraktive byer og tettsteder er en viktig forutsetning for næringslivets utviklingsmuligheter og trivselsfaktoren for befolkningen. Det krever et godt utviklet kommunalt infrastruktur. Tilrettelagte næringsareal, god vannforsyning og fysisk attraktive kommunesentra er eksempler på dette. Det vil være viktig at tilrettelegging for nærings- og industriutvikling tar hensyn til miljø og lokale forhold. Utvikling av kommunal infrastruktur medfører ofte høye investeringskostnader, noe som innebærer en utstrakt planlegging og involvering av både offentlige og private aktører.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke tilstrekkelig tilgang på ledig næringsareal tilpasset næringslivets behov • Det er flere tettsteder og kommunesentra som bør gjøres fysisk attraktive • Det eksisterer vannverk med dårlig vannkvalitet, vannkapasitet og hygienisk sikkerhet
Mål	Å ha en infrastruktur i kommunene som legger til rette for befolkningsvekst og økt næringsaktivitet
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å stille krav til kommunen om nødvendige reguleringsplaner som tilrettelegger for en bærekraftig nærings- og industriutvikling • Ved å støtte opprusting av fysisk kommunal infrastruktur i sentrale deler av kommunesentra • Ved å støtte utbygginger av nye vannverk og oppgradering av eksisterende • Ved å legge til rette for utvidede bo-, arbeids- og serviceregioner
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At vi i Finnmark har en kommunal infrastruktur som tilfredsstillers dagens krav fra næringsliv og befolkning • At kommunene har gode arealplaner som stimulerer til bærekraftig nærings- og industriutvikling

Kompetanse og innovasjon

Arbeidsmarkedet i Finnmark som ellers i Norge er under endring. Stadig flere stillinger krever kompetanse som bedrifter og andre ikke har direkte tilgang på. Dette krever at bedriftene arbeider kontinuerlig med kompetansebygging og innovasjon i bedriften. Særlig har en sett at det har vært mangel på fagarbeidere innen flere bransjer.

På den annen side blir befolkningen stadig mer utdannet. Det blir derfor i stadig økende grad behov for kompetansearbeidsplasser. Utfordringen i dette bildet er at det ofte ikke er den samme kompetansen som er tilgjengelig som det også er behov for.

VRI Finnmark (Virkemidler for regional FoU og innovasjon) er ment å bidra i bedriftenes innovasjon der en særlig skal arbeide med matsektoren og energisektoren i tillegg til opplevelsessektoren i samarbeid med andre programmer. VRI Finnmark skal derfor styrke nærings- og industriutviklingen gjennom innovasjon og nyskaping (FoU), men det er viktig å samarbeide med et bredt spekter av FoU- og virkemiddelaktører for å få til den ønskede utviklingen.

Utdanningsreformen "Kunnskapsløftet" forutsetter mer strukturert samarbeid mellom skoleeier, skolene og arbeidslivet. Fordelene ved et slikt samarbeid vil kunne være store både for offentlig- og privat sektor. De videregående skolene i Finnmark profilerer seg på ulike områder som bidrar til bedre oversikt over de ulike utdanningsprogrammene. Et mer forpliktende samarbeid mellom utdannings- og forskningsinstitusjoner og næringslivet bør inneholde samarbeidsformer som bidrar til bedre samarbeid mellom disse aktørene, noe som vil være positivt for begge parter.

Det er en utfordring å videreutvikle ulike former for fjernundervisning og andre former for kompetanseoverføring, samt å tiltrekke seg arbeidskraft med ønsket kompetanse. Statlige føringer vektlegger at Kunnskapsløftet skal gjennomføres likt i både skolen og lærebedriftene hvor opplæringskontorene har et særskilt ansvar.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Behovet for kvalifisert arbeidskraft er større enn eksisterende tilgang • Det bør bli et økt fokus på å styrke nærings- og industriutviklingen gjennom innovasjon og nyskaping (FoU) i bedrifter
--------------	---

Mål	<p>Å få et tettere samarbeid mellom næringsliv og videregående skole for å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft</p> <p>Å ha en sterk FoU-sektor som bidrar til innovasjon og næringsutvikling i fylket</p>
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å inngå tettere samarbeid mellom skoler og lokalt næringsliv • Ved å samarbeide nasjonalt og internasjonalt om å innrette opplæringstilbud og høyere grads utdanning for næringslivets behov • Ved å sikre samsvar mellom utdanningstilbud og næringslivets behov • Ved å legge til rette for at næringslivet satser mer på innovasjon og FoU gjennom VRI, regionale forskningsfond og andre virkemidler
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At det inngås flere samarbeidskontrakter mellom skole og bedrifter • At det blir en økning av FoU-basert innovasjon i fylkets næringsliv • At tilgangen på kompetent arbeidskraft øker

Kvinner og ungdom

Finnmark er mulighetenes fylke. Dette må synliggjøres gjennom omdømmearbeid som viser gode, nye bilder og historier fra Finnmark. Ikke minst vil dette være viktig i arbeidet med å få unge mennesker til å velge Finnmark som arbeidssted og bidra til en spennende utvikling av fylkets ressursrikdom. Våre naturbaserte næringer er såkalte mannsdominerte bransjer og det vil her være spesielle utfordringer med å tiltrekke seg dyktige kvinner. Næringsrettet distrikts- og regionalutvikling skal bidra til nyetableringer for unge kvinner og menn. I dag er kvinner underrepresenterte som gründere og entreprenører. Gjennom å fremme entreprenørskap til kvinner kan næringslivet bli mer likestilt og mangfoldig.

Det er viktig å arbeide for rekruttering av unge kvinner og menn til fylket og trekke sterkere vekslere på det potensialet som finnes i vår ungdom. Attraktive, høykompetente arbeidsplasser med interessante og utfordrende jobber for aldersgruppen 25 - 35 år må være tilgjengelige for å tiltrekke arbeidstakere. Personrettede ordninger, gjennom tiltakssonen, er et viktig verktøy for å tilrekke seg stabil og kompetent arbeidskraft. Den regionale ungdomssatsingen skal bidra til å styrke de unges innflytelse på samfunns- og næringsutviklingen i deres lokalmiljø og i Finnmark.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er vanskelig for unge kvinner og menn å etablere sine egne arbeidsplasser • Bildet av Finnmark er ofte stereotype og lite flatterende • Det må være attraktivt for nyutdannede finnmarkinger å flytte tilbake til fylket • Det er flest kvinner som flytter fra Finnmark
Mål	<p>Å gjøre Finnmark best i Norge på entreprenørskap og gründervirksomhet blant unge</p> <p>Å gjøre Finnmark attraktiv ved å styrke kvinners posisjon i samfunns- og næringsliv</p>
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å fremstå som spennende gjennom nye og fremtidsrettede bilder av Finnmark, som appeller til begge kjønn • Ved å tilrettelegge for økt kompetanse innen innovasjon, marked, ledelse og styrer • Ved å utarbeide egne likestillingsstrategier for Finnmark • Ved å legge til rette for og hjelpe ungdom med å etablere egne arbeidsplasser • Ved å opprettholde kontakt mellom lokalt næringsliv, det offentlige og

	ungdom som flytter ut av Finnmark for å studere
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At kvinneandelen i ledelse og styrer øker • At andelen kvinnelige etablerere øker • At det skapes flere kompetansearbeidsplasser i distriktene • At flere unge etablerer seg i Finnmark

Internasjonalisering

Finnmark grenser til både Finland og Russland og nærheten til deres marked gir oss spesielle fortrinn. Fylket har alltid samarbeidet tett med internasjonalt næringsliv, helt fra før Pomortiden og fram til i dag. For at grensekryssende næringsvirksomhet skal videreutvikles og styrkes må logistikk og fortollingsregime tilpasses næringslivets behov for smidige løsninger.

Det potensielle internasjonale markedet er mye større enn de nærmeste naboland til Finnmark. Ulike hensyn må tas i forhold til muligheter som det nære internasjonale marked representerer og det større marked bestående av europeiske og asiatiske land.

Statistikk viser at Finnmark har den minste eksportindustrien i Norge. I første halvår for 2008 og 2009 lå verdien på om lag 1,35 milliarder kroner. Statistikken viser at Hordaland, Møre og Romsdal og Rogaland ligger på topp. I disse fylkene ligger også hovedkontorene til svært mye av eksportindustrien i Finnmark, noe som gjør at Finnmark får en ufortjent lav plassering. Ut i fra dette bør det arbeides for å få synliggjort de verdiene som Finnmark bidrar med på en bedre måte enn i dag.

Da det er mange bedrifter med hovedkontorer utenfor Finnmark bør det arbeides videre med å sikre at bedrifter og arbeidstakere følger opp de markedsendringene som skjer i utlandet. Et eksempel på en positiv utvikling er at olje- og gasserviceselskapet Aibel har lagt sitt regionkontor for nordområdene til Hammerfest.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er vanskelig for varer, tjenester og arbeidskraft å krysse grensen mellom Nordvest-Russland og Norge • Det internasjonale markedet generelt er krevende å få innpass i for små aktører
Mål	Å øke internasjonaliseringen av næringslivet i Finnmark
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å øke næringsrettet samarbeid i Barentsregionen innen reiseliv, kultur, fisk, mineraler, skipsfart og petroleum • Ved å bidra til å styrke grensekommunenes arbeid med å få opp et fungerende twin-city-samarbeid og innføring av grenseboerbevis • Ved å legge til rette for internasjonal nettverksbygging for bedrifter, skoler etc. • Ved å styrke bedriftenes mulighet for internasjonalisering gjennom kompetansehevende tiltak
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At flere finnmarksbedrifter selger sine produkter og tjenester på det internasjonale markedet • At flere bedrifter som arbeider internasjonalt etablerer sentrale funksjoner i Finnmark

3. Innsatsområder for ressursrike Finnmark

Finnmark er landets mest ressursrike region. Naturressursene våre er den viktigste driveren i dagens nordområdepolitikk.

I framtiden, som i dag vil disse ressursene være bærebjelken for vår verdiskaping. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har beregnet at Finnmark har omtrent 70 % av Norges vindkraftpotensial på land. Det antas videre at ca 30 % av de uoppdagede olje- og gassforekomstene i Norge finnes i Barentshavet.³ Det omstridte området mellom Norge og Russland er da ikke medregnet.

Flere gruveselskap har vist stor interesse for fylkets mineralforekomster og flere forekomster vurderes å være kommersielle. Når det gjelder fiskeriene ble 16 % av den totale fangstverdien i 2008 landet i Finnmark. Kun Nordland og Møre og Romsdal er større⁴. Finnmark er det desidert største området for tamrein i Norge. Gårdsbrukene i fylket er de største i landet. En større grad av videreforedning av disse ressursene vil kunne gi mulighet for ny næringsutvikling og tilgang på nye og attraktive arbeidsplasser.

Kulturnæringer har lenge vært et satsingsområde for Finnmark. Statistikk fra 2007 viser at 4 % av fylkets sysselsatte har kulturnæring som viktigste levevei. Bare Sør-Trøndelag og Oslo har flere. Nye tall fra Østlandsforskning og Norut Alta/Áltá viser at kulturnæringen i Finnmark har hatt en betydelig vekst i perioden 2004-2007 og næringen hadde 1.192 sysselsatte – noe som er en vekst på 168 sysselsatte. Veksten utgjør 16,4 % som er langt over landsgjennomsnittet.⁵ Samlet turistkonsum i 2008 var på 3,8 milliarder kroner og dette er en økning på 400 millioner fra 2007. I 2008 var sysselsettingen direkte relatert til reiselivet på 3.755 årsverk og i 2007 var det 3.328.⁶

For å få til enda sterkere næringsutvikling med basis i de rike ressursene er det derfor viktig å satse bredt på felles utfordringer slik at en gjennom samarbeid kan finne de gode løsningene. Slikt samarbeid må også inkludere tilgang på kapital. I dette bildet bør hele Finnmark få bedre tilgang på investeringskapital gjennom etablering av et regionalt selskap som også dekker Øst-Finnmark.

3.1 Matfylket Finnmark

Finnmark trenger et tett samarbeid på tvers av mat- og opplevelsesbransjene. Slik kan det i fellesskap utvikles varige konkurransefortrinn. Reiselivsnæringen har fokus på bruk av lokal mat og matkultur i sin markedsføring. Dette er en meget viktig del av den totale opplevelsen som de reisende får. Matnæringene i Finnmark har i mindre grad utnyttet denne muligheten som en del av sin produktmarkedsføring.

Det vil i denne sammenheng være viktig å kommersialisere matprodukter som er basert på lokal tradisjon og kultur. Dette må utnyttes som konkurransemessige fortrinn. Et godt eksempel er Slow food-prosjektet på Sørvær i Hasvik kommune. Her er det planlagt bygging av et Slow food-senter som skal produsere fiskeprodukter og reinkjøttprodukter. Dette senteret er planlagt både å være en kommersiell aktør innen matproduksjon, et senter for kompetansebygging innen tradisjonsmat og en reiselivsaktør der en får smake tradisjonsmat og oppleve matkultur.

Gjennom samarbeid og kunnskapsdeling kan matnæringene i Finnmark styrkes enkeltvis og samtidig øke den samlede verdiskapingen og lønnsomheten. Det ligger gode muligheter for

³ Finnmark fylkeskommune, energistrategier (2009)

⁴ Fiskeridirektoratet 2009

⁵ Norut Alta, innlegg på Framsyn Finnmark I Hammerfest, 15-16 april 2009.

⁶ NHO Reiseliv Nord-Norge / Finnmark Reiseliv

nettverksamarbeid mellom aktører innen næringene sjømat, jordbruk, reindrift og utmark, samt reiseliv og kulturopplevelser.

For å sikre produksjonsgrunnlaget i fylket, må det rettes fokus på den langsiktige utnyttelsen av produksjonsarealene - for både jordbruk, reindrift og oppdrett.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Matnæringene i Finnmark er for liten grad markedsorientert i sin produksjon og i sin produktutvikling
Mål	Å etablere markedsarenaer for omsetning av produkter både i det lokale, nasjonale og internasjonale markedet
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å styrke synergiene mellom jordbruk, reindrift, utmarksnæring, fiskeri og reiselivsnæring • Ved å styrke samarbeidet mellom kunnskapsmiljøer, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og næringene • Ved å utarbeide en felles profil og merkevare av matprodukter fra Finnmark • Ved å etablere gode logistikk-løsninger • Ved å sikre høy kvalitet og sporbarhet • Ved å satse på nisjeprodukter
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At økt etterspørsel og merverdi på lokale produkter økes med 15 % • At det er etablert nettverk mellom de ulike matnæringene i Finnmark • At fag- og markeds kunnskap i matnæringene utvikles gjennom kompetansehevende tiltak • At det er etablert god logistikk for transport til lokalt, nasjonalt og internasjonalt marked • At nye kvalitetsprodukter utvikles i Finnmark

Sjømat

Fiskeri- og oppdrettsnæringen i Finnmark preges av få og store konsern med eierskap utenfor fylket. Tradisjonell fiskerinæring er sterkt omstrukturert de siste årene med færre lokale eiere. Oppdrettsnæringen har på kort sikt potensial for økt produksjon, særlig rettet mot leveranser til det internasjonale markedet. Kongekrabbenæringen har på kort tid utviklet seg fra nisjeproduksjon til industriell virksomhet. Endringer i vandringsmønster for sild og lodde gir nytt grunnlag for produksjon.

Et stadig mer krevende og betalingsvillig marked etterspør i større grad kvalitetsprodukter. Fremtiden for sjømatnæringen i Finnmark vil være å utnytte naturgitte fortrinn, som nærhet til råstoffet gjennom satsing på ren og fersk sjømat. Et sterkere markeds- og produktfokus vil være sentralt i denne strategien. Samarbeid mellom næring, FoU og virkemiddelapparatet er viktige faktorer for økt verdiskaping.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke tilstrekkelig egenprodusert settefisk til oppdrettsnæringen i Finnmark • Omstillingsevnen innenfor tradisjonell fiskerinæring er ikke god nok for møte skiftende markedsforhold og rammebetingelser • Fiskeindustrien får ikke tilgang på ferskt råstoff gjennom hele året
Mål	<p>Å sikre rikelig tilgang av egenprodusert settefisk til oppdrettsnæringen i Finnmark</p> <p>Å etablere et regionalt merke på sjømat som bidrar til å skape høyest mulig samlet verdiskaping, god lønnsomhet og konkurransekraft i hele verdikjeden</p> <p>Å sikre tilgang på ferskt råstoff gjennom hele året</p>

Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å tilrettelegge for bedre tilgang på settefisk fra Finnmark • Ved å tilrettelegge for økt markedsorientering og produktutvikling • Ved å utvikle et tett samarbeid med Høgskolen i Finnmark og andre sentrale aktører med tanke på å bygge regional kompetanse innenfor marked og profilering • Ved å utvikle nye kommersielle sjømatprodukter i samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og næringen • Ved å utvikle gode logistikk-løsninger for distribusjon av sjømat • Ved å bidra til at fiskeindustrien får tilgang på ferskt råstoff gjennom hele året
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At oppdrettsnæringen er selvforsynt med settefisk • At det er etablert en merkevare for sjømat fra Finnmark • At det er etablert gode logistikk-løsninger som er tilpasset næringens behov • At fiskeriindustrien får gode vilkår for utvikling

Jordbruk

Utviklingen i Finnmarksjordbruket går mot færre og større bruk. Næringen domineres av melk- og saueproduksjon. Lønnsomhetsutviklingen er god sammenliknet med landet for øvrig. Melkeproduksjon er den driftsformen som sysselsetter flest. Finnmark er tildelt ekstraordinære melkekvoter fra 2006 som kan styrke de eksisterende brukene. Det er åpnet for rekrutteringskvoter som gir mulighet for nyetableringer. Investeringsbehovet er fortsatt stort og økte byggekostnader er en stor utfordring i fornyelsen av driftsapparatet. Sauebøndene i Finnmark leverer slakt av svært god kvalitet og interessen for videreforedling av sauekjøtt er økende.

Det er økt interesse for nisjeproduksjon innen landbruk. Det er et mål å dyrke mer potet/grønnsaker/bær/urter til lokalt marked. Det er også økt interesse for nye næringsveier med basis i landbruket og bygdenes ressurser, spesielt innen videreforedling av råvarer fra jordbruk, hagebruk, skogbruk og utmark. "Inn på tunet (IPT)/grønn omsorg" er et omfattende og viktig satsingsområde som kan gi mange gode effekter innen næringsutvikling i hele fylket og innen utvikling av supplerende tjenestetilbud i helse-, omsorg- og skolesektoren i kommunene. Grønt reiseliv har også et godt potensial med lignende utgangspunkt som IPT og kan i tillegg knyttes til vernede områder, natur og kulturlandskap, som er en betydelig ressurs i Finnmark.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Å øke verdiskapingen basert på gården og bygdenes ressurser • Å dekke investeringsbehovet i næringa, og sikre tilstrekkelig rekruttering
Mål	Å skape et lønnsomt, nyskapende og produktivt jordbruk
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å styrke primærproduksjonen i jordbruk og utmarksnæringen • Ved å bidra til gode og rimelige bygg-løsninger ved FoU • Ved å sikre lønnsomhet i primærproduksjonen og tilleggsnæringer på enkeltbruk; inn på tunet, grønt reiseliv, lokal matproduksjon og mer videreforedling av råvarer • Ved å etablere nettverk for unge bønder og nyetablerere • Ved å utvikle lokale og regionale spesialiteter med basis i primærproduksjon
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At det er blitt økt lønnsomhet og flere nyetableringer av enkeltforetak i jordbruksnæringa • At verdien av nisjeprodukter økes med 50 % i perioden

Reindrift

Finnmark er det største reindriftsfylket i Norge. 70 % av reindriften i Norge er i Finnmark. Reindriften har i et historisk perspektiv hatt stor sysselsettingseffekt og stått for stor verdiskaping i de samiske

kommunene. Potensialet for ytterligere verdiskaping ligger i videreforedling av reinkjøtt og andre produkter av rein. I den forbindelse må næringen også utvikle flere nisjeprodukter. Den samiske måten å tilberede reinkjøtt på (røyking, tørking) må også få større aksept. Reinkjøttet bør markedsføres som naturlig og sunn mat.

Reindriftskulturen er også et viktig produkt i reiselivsnæringen og en viktig kulturbærer for den samiske befolkningen.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Øke verdiskapingen gjennom videreforedling av reinkjøtt og biprodukter
Mål	Å ha en lønnsom reindriftsnæring hvor mer av produksjonen foredles, og der nye produkter utvikles
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å stimulere til økt lønnsomhet gjennom foredling og produktutvikling • Ved å øke slaktevekten og kvaliteten gjennom økt uttak • Ved å utnytte de spesielle fortrinn den tradisjonelle reindriften har gjennom naturlig beite, nomadisk driftsform, økologisk trygg mat og kultur
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At verdiskapingen i reindriftsnæringen øker med 15 % • At en større andel av reinkjøttet blir foredlet i fylket • At det blir inngått flere forpliktende avtaler mellom produsentene og slakteri

3.2 Energifylket Finnmark

Finnmark har et stort potensial med hensyn til energiproduksjon og relatert nærings- og industrivirksomhet. Fylkets nye energistrategi befester fornybar energi som et hovedsatsningsområde på lik linje med petroleum.⁷ Finnmark har det beste utgangspunktet for landbasert vindkraft i Norge i tillegg til å ha et potensial for produksjon av tidevannskraft. På petroleumssiden er Snøhvitfeltet i drift og en andre fase (tog 2) er under planlegging. Goliatfeltet er vedtatt utbygd og operatøren ENI Norge planlegger oppstart i 2013.

En av de fremste utfordringene både for produksjon av fornybar energi og for nye petroleumsprosjekter er tilgjengelig kapasitet i kraftoverføringsnettene. Statnett har besluttet å starte bygging av en ny 132 kV kraftlinje fra Varangerbotn til Skogfoss og denne skal ferdigstilles i 2013. Regjeringen har videre gitt grønt lys for en utvidelse av kapasiteten mellom Ofoten til Hammerfest via Balsfjord. Dette vil bidra til at nettet kan håndtere nye energiprosjekter i Vest-Finnmark. Det har også nylig kommet signal fra Statnett om at de gjennom et samarbeid med bransjen trolig vil være i stand til å forsere planene for oppgradering av nettkapasiteten innad i fylket og da spesielt forbindelsen over Skaidi til Varangerbotn.

En annen viktig utfordring er å få utviklet ny kompetanse innen næringslivet for å kunne utnytte de kommersielle mulighetene som er knyttet opp til denne nye industrien. For å lykkes må en både samarbeide tettere mot FoU- og industriaktører samt bygge nettverk nasjonalt og internasjonalt.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende kapasitet i overføringsnettene hindrer investeringer i prosjekter innen fornybar energi • Små energibaserte kompetansemiljø og fravær av forskningsmiljø som kan generere ny næringsutvikling tilknyttet energi
Mål	Å etablere sterkere energibaserte kompetansemiljø Å sikre overføringskapasitet tilpasset de behov energisektoren har de kommende årene
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å være pådriver for ytterligere opptrapping i arbeidet med forbedret

⁷ Navnet på den nye energistrategien

	linjekapasitet innenfor og ut av fylket <ul style="list-style-type: none"> • Ved å vurdere virkemidler som kan muliggjøre mindre bedrifters deltakelse i forsknings- og utviklingsarbeid • Ved å legge til rette for at kommuner som står overfor større utbygninger, har de ressursene som kreves for planlegging
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At kompetansemiljø innen energi etableres og utvikles videre • At linjekapasitet ikke skal være en stor begrensende faktor for videre industriutvikling

Fornybar energi

Regjeringen legger opp til økt statlig satsing på fornybar energi der ett av virkemidlene er økte investeringstilskudd til fornybar energiproduksjon som for eksempel bølge-, tidevanns- og vindkraft, samt økt uttak og produksjon av biomasse. Fornybar energi er gjennom energistrategiene blitt et viktig satsingsområde for Finnmark fylkeskommune. Vind- og tidevannskraft kan bli en ny vekstnæring for fylket og som gjennom en målrettet satsing kan stimulere til relatert næringsutvikling og kompetanseheving i næringslivet.

Et annet viktig satsingsområde er forskning og teknologiutvikling. Dersom Finnmark skal bli en viktig arena for fornybar energiproduksjon må utvikling av næringsliv og industri gå hånd i hånd med regional forskning og teknologiutvikling. Hammerfest Strøm AS har utviklet en ledende teknologi innen tidevannskraft og denne teknologien blir nå utviklet gjennom et samarbeid mellom Norge og Skottland. Bedriften vurderer nå å gå inn i nye markeder. Bioenergi er et annet område det knytter seg store muligheter til. De statlige støttesatsene er fortsatt avgjørende for at slik industri skal kunne utvikle seg. Derfor er politisk påvirkning viktig for å forbedre næringens rammebetingelser.

VRI-midlene er innrettet for blant annet å fremme forskning på fornybar energi, men for å kunne få til reell teknologiutvikling må det utvikles nettverk mot både investormiljøer og andre nasjonale aktører.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er få og små kompetansemiljø knyttet opp til utvikling av fornybar energi i Finnmark • Det er begrensede muligheter for å eksportere fornybar energi til markedene
Mål	Å utvikle kompetansemiljø tilknyttet fornybar energi Å etablere større produksjon av fornybar energi i Finnmark
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å utarbeide en vindkraftstrategi som beskriver ambisjoner, muligheter og begrensninger • Ved å sikre mer detaljert kunnskap om potensialet for bølgekraft, bioenergi og andre potensielle energiressurser i Finnmark • Ved å legge til rette for løsninger knyttet til drift og vedlikehold som motiverer til etableringer i Finnmark, for eksempel ved å trekke veksler på olje- og gassaktivitetene • Ved å legge til rette for kontakt mellom lokale kompetansemiljø og forskningsmiljøer på tidevannskraft, vindkraft, bioenergi og annen fornybar energi nasjonalt og internasjonalt • Ved å utrede mulighetene for å etablere et kompetansesenter for vindenergi i Finnmark
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At det har blitt utviklet ny industri knyttet opp til fornybar energi • At det er blitt etablert sterke kompetansemiljø knyttet opp til fornybar energiproduksjon

Petroleum

Et høyt aktivitetsnivå, både på sokkelen og på land, er en forutsetning for videre utvikling av petroleumsnæringen i Finnmark. Dette gjelder seismikk og leteaktivitet, oppstart av nye feltutbygginger og utviklingen av en robust leverandørindustri.

Snøhvit LNG er i drift og andre fase (tog II) er under planlegging. Utbyggingen av Goliatfeltet er vedtatt av Stortinget og oppstart er planlagt i 2013. Petroleumsnæringen har blomstret i Hammerfest og regionen for øvrig i kjølvannet av Snøhvitprosjektet og man forventer betydelige ringvirkninger også av Goliatprosjektet. Det er imidlertid viktig at man bygger videre på de erfaringer man har gjort så langt slik at man kan ta tak i de mest sentrale utfordringene som man vet kommer. Tilgang på kompetent arbeidskraft, petroleumrelatert kompetanse hos eksisterende næringsliv og manglende tilrettelegging av kontraktspolitikk fra oppdragsgivere er eksempler på utfordringer som legger begrensninger på utviklingen av petroleumssektoren i Finnmark.

Det knyttes fortsatt store forventninger til Shtokmanfeltet i den russiske delen av Barentshavet. StatoilHydro har eierandel i utbyggingsselskapet sammen med Total og Gazprom og ifølge de offisielle planene skal produksjon på feltet starte i 2013/14. For at Shtokmanutbyggingen skal kunne gi ringvirkninger i Finnmark er det viktig med koordinering av de ulike miljøene i fylket som har noe å tilby. En målsetting må være at Finnmark kan framstå som en helhetlig industriell plattform som kan tilby et bredt spekter av base- og logistikkjenester, samt leverandørindustri og beredskap. Dette vil også øke andelen av lokale og regionale ringvirkninger i forbindelse med andre framtidige utbygginger i den norske delen av Barentshavet.

Det stadig økende presset på Barentshavet som transportrute for petroleumprodukter og den økende petroleumaktiviteten medfører press på planlegging og organisering av beredskap i Finnmark. Det foreligger flere beredskapsmodeller basert på lokalkunnskap og bruk av fiskere og fiskefartøy som en del av beredskapen. Dette bør videreutvikles med tanke på en best mulig beredskap, men også med hensyn til muligheter for næringsvirksomhet i beredskapssammenheng.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none">• Det er manglende forutsigbarhet og langsiktighet for petroleumsektorene• Ringvirkningene fra olje- og gassprosjektene har ikke god nok spredningseffekt i fylket og mange næringsaktører mangler kunnskap om mulighetene som leverandørbedrift
Mål	<p>Å få flere arbeidsplasser og økt verdiskaping i hele Finnmark som følge av økt petroleumsvirksomhet</p> <p>Å utvikle sterke kompetansemiljø innen offshore og petroleum i Finnmark som kan levere tjenester ut av fylket</p>
Strategier	<ul style="list-style-type: none">• Ved å opprettholde et politisk trykk på nasjonale myndigheter i forhold til utvikling av Barentshavet som olje- og gassressurs• Ved å utvikle dialogen med utbyggingsselskapene knyttet til kontraktregimer for underleverandører• Ved å øke de lokale ringvirkningene i omfang og bredde gjennom målrettet satsning på utviklingsarbeid og innovasjon• Ved å bidra til å utvikle bedre kystnær oljevernberedskap• Ved at Finnmark styrker sin posisjon som en næringsstrategisk plattform opp mot petroleumsutviklingen i Barentshavet på norsk og russisk sokkel
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none">• At 40 % av alt driftspersonell i kommende utbygginger har bosted i Finnmark• At flere nasjonale og internasjonale petroleumsvirksomheter etablerer seg• At flere lokale og regionale bedrifter utvikler seg til å bli leverandører til

3.3 Kulturnæringsfylket

En stadig større del av økonomien i samfunnet knyttes til varer og tjenester som skal gi opplevelser og skape identitet. I dette bildet er kulturnæringene sentrale. Kunst og kultur, design, underholdning og opplevelsesindustri utgjør en viktig faktor i den økonomiske utviklingen både i Norge og internasjonalt. Prognoser tilsier at denne utviklingen vil fortsette, næringen har derfor et betydelig utviklingspotensial. Målsettingen er at det innen 2014 skal være etablert 500 nye, lønnsomme kulturarbeidsplasser i fylket.

Satsingsområdet "Kulturfylket Finnmark" handler om å skape og tilrettelegge for næringsutvikling og arbeidsplasser innen kulturnæring. Kulturpolitikken er med på å legge grunnlaget for utviklingen av kulturnæringsssatsingen, men fokuset her er på næringspolitiske virkemidler.

Kulturnæringen i Finnmark består i all hovedsak av små bedrifter med unntak av mediebedriftene og avisene. Mange bedrifter i disse næringene har et sterkt idealistisk preg på driften og besitter ofte tung faglig kompetanse. Undersøkelser og erfaringstall viser imidlertid svak lønnsomhet og manglende forretningskompetanse og markedsforståelse i mange av bedriftene. På tross av dette viser de samme undersøkelsene at selv om mange av bedriftene er små så har flere av bedriftene konkrete planer for vekst og utvikling.

Kulturnæringsbedriftene har få arenaer der de kan møtes og utvikling av arenaer, møteplasser og nettverk som kan være en drivkraft for videreutvikling av næringen blir derfor viktig. For å fortsette den positive utviklingen vil sentrale satsinger i planperioden være entreprenørskap, kunnskapsutvikling, nettverksbygging og internasjonalisering samt et sterkere fokus på å utnytte det potensialet som ligger i samisk kultur og tradisjon.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Bedriftene er små og mangler både administrative og økonomiske ressurser • Mange opererer i grenselandet kultur/næring som gir utfordringer med hensyn til kommersialisering
Mål	Å få flere sysselsatte i en lønnsom og utviklingsorientert kulturnæring i Finnmark
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å legge til rette for utvikling av gode møteplasser for å styrke samarbeidsrelasjonene i næringen • Ved å skape gode holdninger og øke bevisstheten både i virkemiddelapparatet og i bransjen om hvilke utviklingsmuligheter som finnes i kulturnæringene • Ved å legge til rette for bedre markedsforståelse og markedstilgang for bransjen • Ved å styrke kompetanseutviklingen og nettverkene innen kultur og opplevelsesfeltet • Ved å bidra til styrking av samisk kulturnæring
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At bedriftene i Finnmark er blitt konkurransedyktige i et nasjonalt og internasjonalt marked • At antallet sysselsatte og etableringer i næringen har økt • At bedriftene har utvidet sin markedsadgang • At kulturnæringens evne til innovasjon er forsterket

3.4 Opplevelsesfylket

Samisk kultur og kysten er sammen med Nordkapp det bærende markedsmessige budskapet fra Finnmark. Det er viktig at disse utvikles videre og at vi lykkes i å få flere besøkende og økt lønnsomhet i reiselivsnæringen i Finnmark. Gjennom bærekraftig vekst og utvikling av ekte arktiske opplevelser av høy kvalitet skal Finnmark bli verdensledende innen arktiske opplevelser.

For å skape vekst er det viktig med samarbeid på tvers av næringer. Reiselivsnæringen jobber tett sammen med flere næringer og det er spesielt viktig å forsterke samhandlingen med fiskeri-, mat- og kulturnæringen. Infrastruktur i fylket og tilgjengelighet til Finnmark må forbedres, samt at rammebetingelsene for næringsutvikling må på plass.

For å få opp lønnsomheten er det viktig at næringen satser på flere segment gjennom hele året. Helårs opplevelsesbedrifter vil gi helårs arbeidsplasser. Utviklingen av vinterturisme er derfor helt avgjørende for utviklingen fremover. Samtidig må man holde fokuset oppe på volumtrafikken på sommeren. Nye segment slik som cruiseturister og kurs-/konferansegjester har økt fokus på service og kvalitet. Her er det viktig å jobbe med FoU og utdanningsinstitusjonene for å få opp kompetansen. Internasjonalisering er også svært viktig for reiselivet som eksportnæring.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none">• Kapasiteten i reiselivsnæringen utnyttes for dårlig og lønnsomheten er for lav i Finnmark• Rammebetingelsene for reiselivsbedrifter er ikke godt nok tilpasset næringslivets behov
Mål	Å få flere besøkende og økt lønnsomhet i reiselivsnæringen i Finnmark gjennom bærekraftig vekst og utvikling av ekte arktiske opplevelser av høy kvalitet
Strategier	<ul style="list-style-type: none">• Ved å arbeide for å tilpasse regelverk til næringens behov• Ved å oppmuntre til utvikling av mer robuste reiselivsbedrifter med produkter av høy kvalitet• Ved å jobbe for bedre infrastruktur i og til fylket• Ved å forsterke sommertrafikken for å sikre volumtrafikk samt fortsette utviklingen av vinterturisme i Finnmark• Ved å utvikle potensialet for kystturisme, samisk reiseliv, og økoturisme i fylket• Ved å utvikle det kommersielle samarbeidet mellom matproduksjon, kulturnæring og reiseliv• Ved å legge til rette for cruisetrafikk og Hurtigruten• Ved å avklare dagens begrensninger i eksisterende rammevilkår for å komme frem til løsninger som sikrer helårige produkter og arbeidsplasser i reiselivsnæringen
Forventet resultat	<ul style="list-style-type: none">• At det blir 50.000 nye overnattinger i Finnmark fra 2009 til 2014• At reiselivsproduktet Finnmark er styrket i kvalitet og innhold• At samarbeidet mellom reiseliv og fiskeri, - mat og kulturnæring er styrket

3.5 Mineralfylket

Finnmark er et spennende mineralfylke med store, påviste mineralressurser som kan ha kommersielt potensial. Det er også tradisjon for mineralutvikling i fylket basert på ulike mineraler (jernmalm, kopper, nefelinsyenitt, kvartsitt, gneis, skifer etc).

De siste årene har det vært ganske lav aktivitet på letesiden. Dette skyldes i hovedsak at aktørene har ventet på en avklaring på rettighetsspørsmålene i fylket. Nå har imidlertid Finnmarksloven kommet, FeFo er etablert og det er vedtatt en ny minerallov. Forutsigbarheten for videre utvikling er enda noe

uklar. Dette knytter seg hovedsakelig til at en ikke vet hvordan den nye loven vil bli forvaltet. Likevel er det mye som tyder på at interessen for å drive mineralvirksomhet i fylket vil ta seg opp.

Det finnes god dokumentasjon på mineralressursene i Finnmark. Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) gjennomførte omfattende kartlegginger i forbindelse med Finnmarksprogrammet i perioden 1982-1992. Imidlertid kan de vurderingene som da ble gjort i forhold til ulike forekomster være endret. Ut i fra dette bør det gjennomføres en ny kartlegging av aktuelle ressurser. Det utføres videre liten kommersiell leteaktivitet i Finnmark.

Regjeringen foreslår i sin nordområdestrategi at NGU skal gjennomføre en geofysisk kartlegging av Indre Finnmark og kystsonen i Vest-Finnmark. Dette forventes å bli innbakt i forslag til Statsbudsjett 2010.

Utfordringer	<ul style="list-style-type: none"> • Det er få industrielle miljø i Finnmark som er i stand til å levere varer og tjenester til mineralnæringen • Mineralnæringen vil til en viss grad konkurrere med petroleumsnæringen om kompetent arbeidskraft • Store kapitalkostnader knyttet til leting gjør at lokale aktører har begrensede muligheter for å kunne bli sentrale aktører
Mål	Å øke verdiskapingen basert på mineralske ressurser gjennom forsvarlig ressursforvaltning
Strategier	<ul style="list-style-type: none"> • Ved å fremme forutsigelige rammebetingelser for mineralvirksomhet i fylket gjennom god dialog mellom FeFo, Sametinget og Finnmark fylkeskommune • Ved å kartlegge mineralske ressurser i Finnmark i regi av Norges Geologiske Undersøkelser • Ved å tilby utdanning innenfor mineralnæringen • Ved å tilby bedriftsutviklingstiltak for bedrifter som vil levere til næringen
Resultatmål	<ul style="list-style-type: none"> • At mineralindustrien opplever forutsigelige rammebetingelser for sin virksomhet • At det fins oppdaterte oversikter over mineralressurser i Finnmark • At utdanningstilbud innenfor relevante fag for mineralnæringen er tilgjengelig regionalt • At bedrifter i fylket tilbyr i økt grad varer og tjenester til mineralnæringen